

01.06.2022

Dnro 20210/03.04.04.04.16/2020

Asia	Valitus yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamista koskevassa asiassa
Muutoksenhakijat	Juhan Kustaa Yli-Rantalan kuolinpesän puolesta Harri Yli-Rantala, Hannu Yli-Rantala, Sirpa Vieri ja Sari Keisala
Hakija	Lapuan kaupungin vesihuoltolaitos

Päätös, josta valitetaan

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta 20.10.2020 § 86

Ympäristölautakunta on Lapuan kaupungin vesihuoltolaitoksen hakemuksesta tekemässään päätöksessä määrännyt, että hakija saa hakemuksen liitteenä olevan muutossuunnitelman vaihtoehdon 3 mukaisesti sijoittaa jätevesiviemäriputken Lapuan kaupungin Kirkonkylän kylässä sijaitseville tiloille Takatie 56:11 ja Vainiola 7:106. Ympäristölautakunta on samalla antanut luvan viemäriin sijoittamiseen kyseessä oleville tiloille ennen kuin yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamista koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Päätöksen perusteluina on esitetty muun muassa, että kaupungilla ei ole maata kyseisellä alueella jätevesiviemäriputken sijoittamiseen. Johdon sijoittaminen suunnitelmien mukaisesti ei aiheuta kiinteistölle tarpeetonta haittaa sen sijaitessa rajan läheisyydessä. Kaivuualue sijaitsee peltomaalla ja rakentamisen ajankohta on sijoitettava kasvu- ja satokauden ulkopuolelle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Muutoksenhakijat ovat vaatineet, että ympäristölautakunnan päätös kumotaan ja päätöksen täytäntöönpano keskeytetään.

Muutoksenhakijat ovat esittäneet muun muassa, että kokouksen pöytäkirjaa ei voida pitää oikeudenmukaisena pykälien 83-86 osalta, koska se ei vastaa kokouksen kulkua huomioon ottaen vielä pykälien 83-84 käsittelyn vaikutukset muihin pykäliin. Mainittuja pykälää koskeviin tiloihin kohdistuu yhteinen suunnitelma ja tarve.

Kokoukseen osallistuneet ovat pyytäneet pykälien 83-86 uusintakäsittelyä kokouksen kulun oikaisemiseksi. Pöytäkirja ei todistettavasti ole ollut kokouksen kulun mukainen, eikä sitä tarkistuksen ja allekirjoittamisen jälkeen voida korjata ilman uutta käsittelyä. Kaupungin viranhaltijat eivät ole suostuneet uuteen käsittelyyn.

Kaupungin tekninen johtaja on sähköpostissaan ilmoittanut, että pakkosijoitukset tehdään kairauksen vuoksi. Myös kaupunginjohtaja sekä hallintojohtaja ovat kertoneet, että pakkosijoitukset tehdään kairauksen vuoksi. Pakkosijoituspäätöksessä ja hakemuksessa ei ole merkintää kairauksesta. Hankkeelle ei ole esitetty kustannuslaskelmaa, ja neuvottelumahdollisuudet ovat olleet mitättömiä ja tiedustelupuhelujen anti kaupungin eri viranhaltijoiden taholta epä johdonmukaista. Muutoksenhakijat ovat myös esittäneet olevansa esteellisiä asian sopimisessa.

Muutoksenhakija on viitannut hallinto-oikeudessa ratkaistavana olevaan kyseessä olevaan alueeseen ja asiaan liittyvään valitusasiaan diaarinumerolla 00943/19/5212, joka koskee Hellanmaan alueen taajamaa sekä valitukseen liittyvän toiminta-alueen supistamista. Muutoksenhakija on myös esittänyt vesihuoltolaitoksen toiminta-alueen rajaamiseen, sen hyväksymiseen ja supistamiseen liittyviä seikkoja, muun muassa sitä, että viemäriputki on kannattamaton eikä sitä voi luokitella yleishyödylliseksi. Lisäksi kyseessä oleva linja ei kuulu vesihuoltolaitoksen jäteveden toiminta-alueeseen.

Muutoksenhakijat ovat myös vedonneet hallintolain 3 §:n ja 6 §:n mukaisiin oikeusperiaatteisiin hakemusta edeltäneen viranhaltijoiden menettelyn osalta. Lapuan kaupungin vesihuoltolaitos ei ole neuvotellut korvauksista muutoksenhakijoiden kanssa ja kuuleminen on täten ollut hallintolain oikeusperiaatteiden, kuulemisvelvollisuuden sekä perustuslain mukaisten yksilön perusoikeuksien ja yhdenvertaisuuteen perustuvan lain vastainen.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Ympäristölautakunta on lausunnossaan valituksen johdosta esittänyt muun muassa, että vesihuoltolaitos on hakenut lupaa viemäriputken sijoittamiseen kiinteistönomistajien maille. Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n mukaan lupa myönnetään yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamiseen, ei maaperätutkimusten suorittamiseen. Ympäristölautakunnan päätöksien 20.10.2020 § 83-86 uudelleenkäsittelyä ovat vaatineet asianosaiset kiinteistönomistajat, jotka eivät ole osallistuneet kokousasioiden käsittelyyn. Ympäristölautakunnan puheenjohtaja ja jäsenet eivät ole vaatineet kokousasioiden uudelleenkäsittelyä. Juhan Kustaa Yli-Rantalan kuolinpesän jäsen Sirpa Vieri ei esteellisenä ole osallistunut asian käsittelyyn.

Vesihuoltolaitos on hakenut yhdyskuntalaitteiden sijoittamista koskevan päätöksen kiinteistökohtaisesti, eikä hakemusten käsitteleminen ole edellyttänyt, että muiden hankkeeseen liittyvien kiinteistöjen osalta yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittaminen on ensin lainvoimaisesti ratkaistu.

Kuten valituksestakin on ilmennyt, viemäriputken sijoittamisesta on pyritty pääsemään sopimukseen kiinteistönomistajan kanssa. Viemäriputken sijoittamista koskeva hakemus kiinteistöille Takatie 56:11 ja Vainiola 7:106 on ollut vireillä Lapuan kaupungin rakennusvalvontaviranomaisella jo joulukuussa 2019 ja hakemusta koskeva kuuleminen on lähetetty asianosaiselle 13.12.2019. Lapuan kaupungin vesihuoltolaitos on, neuvoteltuaan kiinteistönomistajan kanssa, vetänyt hakemuksen pois ja pyrkinyt löytämään ratkaisun viemäriputken sijoittamiseksi. Koska sopimusta ei ole syntynyt, hakemus on laitettu uudelleen vireille 24.9.2020.

Lapuan kaupunginvaltuuston toiminta-alueen supistamista koskevasta päätöksestä 17.6.2019 § 7 on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitus koskee vesihuoltolain 8 a §:n mukaista toiminta-alueen supistamista Hellanmaan alueella. Supistamista koskevalla päätöksellä ei ole vaikutusta valituksenalaisen viemäriputken sijoittamiseen, koska kyseessä oleva viemäriputki on rakennettu niitä kiinteistöjä varten, jotka sijaitsevat myös supistamisen jälkeen vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella ja vesihuoltolain mukaisesti kiinteistöillä on oikeus liittää kiinteistö kunnalliseen viemäriverkostoon.

Vs. kunnallistekniikan päällikkö, vesihuoltopäällikkö on Lapuan kaupungin vesihuoltolaitoksen puolesta antanut selityksen.

Muutoksenhakijat ovat vastineessaan esittäneet muun muassa, että rakennettava linja on jäteveden toiminta-alueen ulkopuolella ja että haittaa aiheutuu siitä, että viemärijohdon sijoittaminen maanviljelyyn tarkoitettulle pellolle aiheuttaa koko pituudelta putken kummallekin puolelle 10 metrin rakennuskiellon kyseessä oleville alueille, salaojituksen katkeamista ja toimimattomuutta ynnä muuta pysyvää haittaa ja lisäkustannuksia.

Merkintä

Hallinto-oikeus on hylännyt täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevan vaatimuksen välipäätöksessään 14.6.2021 numero 260/2021.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Perustelut

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 1 momentin mukaan kiinteistön omistaja ja haltija on velvollinen sallimaan yhdyskuntaa tai kiinteistöä palvelevan johdon sijoittamisen omistamalleen tai hallitsemalleen alueelle, jollei sijoittamista muutoin voida järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin. Sama koskee johtoihin liittyviä vähäisiä laitteita, rakennelmia ja laitoksia. Johtoa tai muuta laitetta ei saa rakentaa niin, että vaikeutetaan alueen kaavoitusta tai kaavan toteutumista.

Jollei sijoittamisesta ole sovittu kiinteistön omistajan ja haltijan kanssa, sijoittamisesta päättää kunnan rakennusvalvontaviranomainen. Sijoittamisesta päätettäessä on kiinnitettävä huomiota siihen, ettei kiinteistölle aiheuteta tarpeetonta haittaa.

Maankäyttö- ja rakennuslain 161 §:n 3 momentin mukaan kiinteistön omistajalla ja haltijalla on oikeus saada korvaus 1 momentissa tarkoitetun johdon tai muun laitteen sijoittamisesta aiheutuvasta haitasta ja vahingosta. Jollei korvauksesta sovita, asia ratkaistaan lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

Lapuan kaupungin vesihuoltolaitoksen hakemus tarkoittaa jätevesiviemäriputken sijoittamista tiloille Takatie 56:11 ja Vainiola 7:106 Lapuan kaupungin Kirkonkylän kylässä. Viemäriputki on suunniteltu sijoitettavaksi kiinteistöjen reuna-alueille noin kahden metrin syvyyteen. Hakemusasiakirjojat ovat sisältäneet neljä vaihtoehtoista sijoittamissuunnitelmaa. Vesihuoltolaitos on valinnut näistä vaihtoehtojen 3, koska siitä aiheutuu vähiten haittaa maanomistajille. Asiakirjaselvityksestä ilmenee myös, että vaihtoehto 3 on ollut edullisin vaihtoehtoista 1-3, kun koko putken linjaus otetaan huomioon.

Valituksessa ei ole esitetty nyt kyseessä olevan päätöksen osalta tarkemmin yksilöityjä perusteita sille, että päätös olisi syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Hallinto-oikeuden toimivaltaan ei kuulu arvioida yhdyskuntateknisten laitteiden sijoittamista koskevan hakemuksen vireille tuloa edeltävää mahdollista sopimusmenettelyä tai siihen liittyviä korvausneuvotteluja. Siltä osin kuin muutoksenhakijat ovat moittineet hakijan tai päätöksen tehneen viranomaisen toimintaa, hallinto-oikeus toteaa, että sen toimivaltaan ei myöskään kuulu tutkia viranomaisten toimintaan kohdistuvia hallintokantelun luonteisia huomautuksia. Hallinto-oikeus toteaa kuitenkin selvyiden vuoksi, että jollei korvauksista sovita, asia ratkaistaan erillisessä lunastuslain mukaisessa järjestyksessä.

Koska viemäriputken sijoittamisesta muutoksenhakijoiden omistamille kiinteistöille ei ole päästy sopimukseen eikä sijoittamista ole saadun selvityksen perusteella ollut mahdollista muutoin järjestää tyydyttävästi ja kohtuullisin kustannuksin, ympäristölautakunta on voinut vesihuoltolaitoksen hakemuksesta päättää jätevesiviemärijohdon sijoittamisesta kiinteistöille. Kiinteistöjen rakentamattomille reuna-alueille kaivettava johto ei aiheuta kiinteistöille tarpeetonta haittaa.

Yllä esitetyn perusteella ympäristölautakunnan päätöksen kumoamiseen ei ole ilmennyt aiheutta.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut ja
Tuomioistuinlaki 4 luku 1 §

Päätöksen tiedoksiantaminen

Sirpa Vierin on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksaannista yhteisen kirjelmän muille allekirjoittajille sekä kuolinpesän muille mahdollisille osakkaille. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom, hallintolaki 57 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä Hall (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Petri Forma, Reeta-Kaisa Eriksson ja Anna-Lena Bernas.

Esittelijä Jesper Wilkman

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös ja maksu

Juhan Kustaa Yli-Rantalan kuolinpesä
oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
*(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)*
Osoite: Sirpa Vieri

Jäljennös maksutta

Lapuan kaupungin ympäristölautakunta

Lapuan kaupungin vesihuoltolaitos

Ympäristöministeriö, sähköisesti (tilastollista seurantaa varten)

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan kuitenkin tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

Valituksen sisältö

- Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava
- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
 - päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)

- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Paasivuorenkatu 3, 00530 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

